

Pravo na obuku i dužnost učenja norveškog jezika i društvenog uređenja

Od 1. septembra 2005. useljenicima je obuka iz norveškog jezika i društvenog uređenja zajamčena zakonom. Ova obuka će useljenicima omogućiti aktivno učešće u privrednom i društvenom životu.

Znanje norveškog je bitno da razumijete i da Vas razumiju, da dobijete posao, da se obrazujete i učestvujete u društvenom životu.

Odrasli useljenici koji imaju dozvolu boravka, a koja je preduslov za dobijanje dozvole nastanjivanja, imaju pravo na obuku i dužnost učenja norveškog jezika i društvenog uređenja u trajanju od 300 časova. Za obuku je odgovorna opština. Da bi dobili dozvolu nastanjivanja ili norveško državljanstvo, useljenici moraju proći 300-časovnu obuku, ili da dokumentuju dovoljno znanje norveškog ili laponskog jezika. Ovo važi za lica kojima je dozvola boravka odobrena nakon 1. septembra 2005. godine. Za lica kojima je dozvola boravka odobrena prije 1. septembra 2005, važi prelazna odredba.

Glavni principi prava na obuku i dužnosti učenja norveškog jezika i društvenog uređenja

- Useljenici imaju pravo na 250-časovnu obuku i dužnost učenja norveškog jezika i 50-časovnu iz društvenog uređenja, na jeziku koji razumiju.
- Opština mora da organizuje obuku.
- Svaki pojedinac mora opštini podnijeti molbu za obuku. Obuka mora da počne što je moguće prije, a najkasnije tri mjeseca nakon što je molba pojedinca primljena.
- Opština donosi odluku o obuci.
- Useljenici moraju iskoristiti kvotu od 300 časova obuke u roku od tri godine.
- 300 časova obuke iz norveškog jezika i društvenog uređenja je uslov dobijanja dozvole nastanjivanja, a kasnije i državljanstva.
- Useljenici koji su u stanju da dokumentuju dovoljno znanje norveškog ili laponskog jezika, mogu biti oslobođeni obaveze 300-časovne obuke.
- Useljenici mogu dobiti do 2700 dodatnih časova obuke, ako im je potrebna. Međutim, obavezni su da pohađaju samo 300 časova. Opština može da od useljenika zatijeva da prođu test, da bi se ustanovila potreba za obukom dužom od 300 časova.
- Čitava obuka, do 3000 časova, mora biti završena u roku od pet godina.
- Ponuđena obuka mora biti prilagođena stepenu obrazovanja i sposobnostima pojedinca. Zato će za svakog ko pohađa obuku biti izrađen individualni plan obučavanja.
- Pravo na besplatnu obuku će po pravilu prestati ukoliko obuka nije završena do datog roka. Lica koja su bila spriječena da pohađaju obuku mogu mole, i da im se ponovo odobri pravo na obuku, ukoliko je rok istekao.

Ko ima pravo na obuku i dužnost učenja norveškog jezika i društvenog uređenja?

Slijedeće kategorije imaju pravo na obuku i dužnost učenja norveškog jezika i društvenog uređenja :

- Lica koja imaju status azilanta
- Izbjeglince kojima je odobren prelazak u Norvešku.
- Lica kojima je odobren boravak na humanitarnoj bazi
- Lica pod kolektivnom zaštitom
- Lica kojima je odobreno spajanje porodice sa gorepomenutima
- Lica kojima je odobreno spajanje porodice sa državljanima Norveške ili nordijskih zemalja
- Lica kojima je odobreno spajanje porodice sa licima koja imaju dozvolu nastanjivanja

Pravo i dužnost znači da se ovim kategorijama nalaže dužnost da pohađaju obuku od 300 časova, kao i da one imaju pravo na tu obuku, besplatno. Samo lica stara od 16 do 55 godina imaju pravo i dužnost da pohađaju časove norveškog. Lica stara 55 do 67 godina imaju pravo, ali ne i dužnost da pohađaju obuku.

Slijedeće kategorije nemaju pravo na besplatnu obuku, ali njihovi pripadnici su dužni da pohađaju 300 časova iz norveškog jezika i društvenog uređenja:

- Useljenici sa područja EES/EFTA koji su u Norveškoj dobili posao
- Lica koja dolaze u Norvešku radi spajanja porodice, sa licima sa područja EES/EFTA koja su u Norveškoj dobila posao

Samo lica stara od 16 do 55 godina imaju pravo i dužnost da pohađaju časove norveškog.

Ko nema pravo ni na obuku niti dužnost učenja norveškog jezika i društvenog uređenja?

Slijedeće kategorije nemaju pravo na obuku niti dužnost učenja norveškog.

- Studenti
- Dadilje (au pair) i druga lica s privremenim boravkom
- Državljeni nordijskih zemalja
- Lica kojima je odobren boravak na osnovu propisa EFTA/EES

To znači da opština nije obavezna da organizuje obuku norveškog za lica ovih kategorija..

Prelazna odredba za lica koja su dobila dozvolu boravka prije 1. septembra 2005.

Lica koja su dozvolu boravka dobila prije 1. septembra 2005. godine, a koja nisu dobila obuku iz norveškog, još uvijek je mogu dobiti. Ali, ta lica nisu obuhvaćena ni pravom na obuku niti dužnošću učenja norveškog jezika, pa zato ne moraju da pohađaju 300 časova da bi dobila dozvolu nastanjivanja. Za njih važi prelazna odredba. Ona traje 5 godina, počevši od 1. septembra 2005. godine.

Molba za državljanstvo nakon 1. septembra 2008.

Svi koji budu podnosili molbu za norveško državljanstvo nakon 1. septembra 2008, moraju dokumentovati da su pohađali 300-časovni kurs norveškog jezika, ili da imaju dovoljna znanja iz norveškog ili laponskog jezika. To važi za sve, bez obzira na to kad su dobili dozvolu boravka.

Dodatne informacije

Dodatne informacije možete dobiti u opštini. Aktuelna nadležstva u opštini su:

- Obuka odraslih (Voksenopplæringen)
- Servisna kancelarija (Servicekontor)
- Referent za izbjeglice (Flyktningkontor)
- Kancelarija za introdukcije (Introduksjonskontor)
- Socijalno staranje (Sosialkontor)